

[Lembourn.]

meget stærkt for disse væsentlige ændringer og har fået nogle ændringer igennem under den forrige regeringsperiode, men de svarer ikke til det, vi oprindeligt havde tænkt os, så jeg kan ikke rigtig forstå, at ministeren nu pludselig er så tilfreds.

Hr. Jørgen Peder Hansen sagde, at det måske var for snævert, det emne, som var valgt for dette forslag, og jeg kan for så vidt godt forstå, at man kan få den tanke, men jeg vil gerne dertil sige, at jeg opfatter koncentrationspolitikken eller lokaliseringspolitikken som udgangspunktet for næsten alle de andre problemer, vi har. Det er på grund af koncentrationsprincipets gennemførelse, vi har fået problemerne omkring industrialiseringen, omkring tempoet i udviklingen, ændringen i erhvervsstrukturen og de sociale og menneskelige problemer, og det er derfor, forslagsstillerne har valgt koncentrationspolitikken som emne for forslaget.

Koncentrationspolitikken har selvfølgelig ikke kun været negativ, det er klart, den har også betydet en øget velstand, og der er sket mange fornuftige ting som følge af det, men der har altså været alt for mange negative. Vi kender dem: den for hurtige udvikling, arbejdsløsheden, opruddet i den grønlandske livsform, den manglende evne til at tilpasse sig livet i de store byer, og hvad der er fulgt med af kriminalitet, alkoholisme, kønssygdomme. Det er endt i noget meget ulykkeligt, nemlig en fornemmelse hos stadig flere grønlændere af, at danskerne sætter sig på dem, det, man kalder daniseringen. Hvis dette virkelig får lov at brede sig — og jeg mener, at dette skyldes i væsentlig grad, at man for hurtigt koncentrerede befolkningen i byerne — så mister man den gensidige respekt for hinanden, og det folkelige fællesskab mellem Grønland og Danmark kan kun hvile på en gensidig respekt for hinandens livsform.

Vores nye medlem fra Grønland, hr. Moses Olsen, udtalte sig om dette spørgsmål, kort efter at han blev valgt, i et interview i Randers Dagblad den 9. oktober. Spørgsmålet lød:

„Er et af fejlgrebene også koncentration af den grønlandske befolkning i få byer?“

Svaret lød:

„Ja, jeg mener, at i stedet som nu at

arbejde mod en koncentration af befolkningen i de 4-5 største byer bør også de større bygder, som ellers affolkes, gennemgå en udvikling. Derved dæmpes strømmen til de største byer, som langt fra er rede til at optage hele befolkningen, og som har store arbejdsløshedsproblemer om vinteren.“

Jeg har derfor den opfattelse, baseret på, hvad man siger fra grønlandsk side, på, hvad ministeren selv hidtil har stået for og sagde ved sin tiltrædelse, og ud fra det synspunkt, som det konservative folkeparti altid har anlagt — og i øvrigt, det er en bemærkning til hr. Poul Dam, også fremhævede i en mindretalsudtalelse i G-60 betænkningen — at koncentrationspolitikken var noget af en fejltagelse, og da ministeren tidligere har haft dette standpunkt, mener jeg, at nu må tiden være inde til, at vi for alvor prøver at ændre det.

Jeg skal derfor foreslå ministeren, at man søger gennemført en ændring i investeringsplanen, således at man yderligere rokerer inden for beløbsrammen på den måde, at de mindre steder, de mindre bebyggede steder og de mindre byer, får større andel i den samlede investeringssum dér, hvor der er gode fiskerimuligheder, hvor der er muligheder for bedre fangst, og hvor der måske er mulighed for turisme, og hvor befolkningen selv ønsker at blive på sine egne betingelser. For det andet at man yderligere forsøger at bremse udviklingen i de største byer, og det gælder særlig Godthåb. For det tredje at man inden for bymiljøerne søger at opbygge mindre, selvstændige miljøer, som bedre svarer til den grønlandske livsform. For det fjerde at man benytter denne decentralisering af investeringerne til at gøre bedre brug af den grønlandske arbejdskraft. For det femte at man giver de grønlændere, som ønsker at flytte ind til byerne, en bedre forberedelse, en bedre uddannelse, kan man sige, til denne indflytning, så de får længere tid til at overveje, om det nu også er rigtigt, og at man samtidig prøver at hjælpe de mange grønlændere, der i dag har indset, at det var forkert, til at komme tilbage til de mindre steder. For det sjette at man forøger erhvervslånene til aktivitet på de mindre steder. Og endelig for det syvende at man gennemfører en principiel ændring i hele prioriteringen, således at voksenuddannel-